

Előfizetési árak:	
Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy óra	1 „
— Egyes szám 4 kr. —	

Kiadóhivatal:
Plettz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276 sz.,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ES TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:
Nagy-Becskerek.
Zápolya-utca 1-ső szám
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

A valutaszabályozásról.*)

Nagybecskerek, február 15.

Nemrég jeleztük, hogy az osztrák-magyar bank és a két kormány közt kilátásban levő tárgyalások fontosságuknál fogva erős hullámokat fognak vetni a napisajtóban és ime! keveset mondtunk, mert nemcsak ott, hanem a parlamentben is megkezdődött a csatározás.

Tekintettel arra, hogy a bankkal való tárgyalások most az egyszer pénzünk rendezésével is szoros kapcsolatban állanak, jónak találjuk, hogy Helfy Ignácznak a napokban tett interpellációját, illetőleg Wekerle miniszterelnök erre adott válaszát röviden szóvá tegyük. Nem arra kívánunk reflektálni, a mire Wekerle oly helyesen válaszolt, hanem csak arra, a miről már nem tartotta szükségesnek külön említést tenni.

Helfy többek közt azt állította, hogy ő névszerint tudna olyan kereskedőket felsorolni, a kik abban az időben, mikor a legnagyobb pénzügyi szükség volt, állítólag kényszerülve voltak a banknál benyújtott váltókkal 3, 4, sőt 5 napig is, illetőleg addig várni, míg nem jobbnak találták más pénzforráshoz fordulni. Már pedig ez csak merő — valótlanosság. A ki a viszonyokat ismeri, az tudni fogja, hogy a bank mindenütt a váltókat már a benyújtás napján vagy elfogadja, vagy visszautasítja, amiről minden váltót benyújtó tudomást szokott magának szerezni.

Továbbá Helfy célszerűnek találta, a mint első felszólalása alkalmával mondta, ha a bank ugynevezett törlesztési váltókat is elfogadna. Erre Wekerle kellőképpen megfelelt. Később Helfy rektifikálni kívánta kifejezését és azt állította, hogy ő nem hosszú időre szóló törlesztési, hanem rövidebb lejáratú bírói prolongációs váltókat értett, melyeket 3-4 hónap után, körülbelül 10% töketörlesztés mel-

* L. febr. 10-iki 33. számunkat.

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

Örökre.

Csak sirtak, sirdogáltak, maguk sem tudták, miért? Az öröm vagy bánat okozta-e könyveiket? Azért örülnek-e, hogy végre kilépnek a világba, azért busulnak-e, mert elhagyják az intézetet, a félve tisztelt és szeretett mesternöket, a kedves társnőket és minden megszokott kedves dolgot, el egymást, tán örökre: nem tudták.

— El ne felejtis, Dorina!

— Irj sokat, Elma, mindent, mindig!

Elbucsztak mindentől és mindenkitől. Karöltve léptek ki a kolostor kapuján, utánuk a mamák, elégedetten, boldogan: viszik haza az anyni ideig nélkülözött kedves gyermekeket.

Az utcán a leánykák már nevettek. Elma pajkosan intett a rácsos ablakok felé:

— Isten veled örökre!

Dorina utánolta:

— Isten hozzád örökre! Auf Nimmerwiederschen my dear, adieu!

Még pukedlit is csinált a vén falaknak. És örömmel mentek a világba, abba a bűvös bájos rejtélyes világba, melyet képzeletben sejtettek.

A sarkon még visszafordultak s bucsut intettek az öreg toronyak is:

— Isten veled örökre!

Örökre? — Igen, Dorinának örökre. Elköltözött szegény egy más világba, a nélkül, hogy megismerte volna azt, melyben élt. Naplójegyzetei, egy ártatlan költői lelű gyermek lelkét tükrözik vissza. Kedves, szomorú emlékként őrizi Elma: bár ő se tudott volna meg semmit a világból, a melybe anyni várakozással, anyni reménnyel lépett.

lett prolongálni szoktak. Erre Wekerle már nem felelt.

És mi ezt igen természetesnek találjuk.

Mondhatjuk, szép jegybank volna az, mely részletfizetésekkel, sokszor azok nélkül is prolongált váltókat leszámítolva. Ilyen célokra lehetne ugyan egy nagyszabású intézetet életbeléptetni, de jegybank, mely pénztalványainak kötelezi magát eme papírt kívánatra rögtön arannyal felcserélni, az csakis minden kétséget kizáró jó és rövidlejáratu, prolongációsra nem szoruló váltókat fogadhat el. Ez így van mindentűt a világon és ettől a főelvtől majdan a magyar nemzeti bank se térhet el. És ha valami uton-módon mégis megteszi, ha nem áll szilárd alapon, ha az állam, eltekintve a szükséges és üdvös ellenőrzéstől, vagy pláne képviselők stb. befolyásolhatják a bank vezetését és a hitelnyújtásra vonatkozó elveit, akkor Olaszország szomorú sorsához jutnánk, mely nem csekély részben az ottani jegybankokban véghez vitt gazdálkodás által lett előidézve.

És most ezen kitérés után néhány szót az ezüstforgalomról, mely nemsokára el fogja árasztani az egész monarchiát olyannyira, hogy majd kevesen lesznek, a kik a valutaszabályozás eszméjét gyakorlatilag dicsőíteni fogják.

Anyi pedig bizonyos, hogy egyelőre az egyforintos papírpénz (később igen valószínűleg az ötös is) el fog tűnni, aranyat csak a készpénzfizetések felvétele után fogunk látni és az ezüstöt meg kell szoknunk. A banknak 165 millió ezüstforintosa van, ezt az államnak arannyal be kell váltania, mert hiszen a kibocsátandó koronára szóló papírpénznek csakis tiszta arannyal szabad fedezve lennie.

A törvény értelmében 200 millió egykoronás darabokat szabad verni. E célból a két állam legközelebb a banktól 80 millió ezüstforintot fog átvenni; azonkívül van a két államnak még 20 millió frt áru

régi talléra és ezüstkétförintosa, összesen tehát koronára verve épp 200 millió koronája.

Mindezeket a nagyközönség van hivatva magához váltani.

De marad aztán, nem számítva a már forgalomban levő ezüstforintosokat és a bányák 3 évi termelését, még 85 millió ezüstforintos.

Mi történjék ezekkel? A két állam valószínűleg forgalomba hozatalukat meg fogja kísérteni, de hisszük, hogy a nagy közönség majd megtartja.

A „Tresor“, egy bécsi szaklap, levelezője azt indítványozza, hogy veressék ezeket újra kétkoronás darabokra; ezek könnyebbek, mint a régi egyforintos ezüstpénz. Igaz, de hol marad aztán a koronaegység, a frankkal és márkával körülbelül egyenértékű egység, melytől a mindennapi élelmészeti eszközök olcsóbbá válása tekintetében oly sok jót várunk? Azt hisszük, hogy legczélszerűbb lesz a törvénynek e tekintetben leendő megváltoztatása mellett az ezüstöt mind egy koronás darabokra újra veretni, mi által a lakosság minden tagjára 10 korona ezüst jutna, más országokban még ennél is több.

Ezt a sok ezüstöt a nép, különösen kisebb helyeken, falvakban lassan megszokja, a kormánynak csak arról kell gondoskodnia, hogy a szállítási költségek minél kisebbek legyenek. Azon korlátozásnak, hogy nem lehet senkit kötelezni 50 koronánál többet ezüstben elfogadni, fenn kell maradnia. E mellett persze szükséges lesz, hogy a 10 koronás aranydarabokból minél több legyen a forgalomban, ha t. i. az öt forintos államjegyek bevonása elhatározott.

A 10 koronás aranyak veretése magán-számlára, mely Ausztriában ugyan nincs, de Magyarországon igen helyesen meg van engedve, e pénzdarabok forgalmát nálunk magasra fogja emelni.

Képzeltetni, hogy nagyobb pénzintézeteknél, kereskedőknél, stb. milyen evo-

Alig vetette le intézeti ruháscskáját, már egy sereg fiatalember, jogász, önkéntes vette körül. Részt vett minden mulatságban, bálban, hangversenyben, műkedvelő előadásban. Elmának mindenütt ott kellett lennie, szerették a társaságban.

Kicsit kaczer volt, de jól állt neki, mert öntudatlanul nyilvánult. Imádoit megkinozta, de kedvesen békítette ki őket, nem haragudott rá senki.

Atyja gazdag ember volt s fényes háztartást vitt. Sok előkelő ember járt a hához, de Elmának egy sem tetszett különösen.

Végre, miután két évig volt a szalonok és báltermek fényessége, feltűnt a ko ostonban gyermeki képzeletétől alkotott ideál, egy fiatal katonatiszt, csinos, barna fiu alakjában. Megszerették egymást és csakhamar boldog jegyesek voltak.

A fiatal leány ragyogó színekkel festette magának a jövődjé képét. Egyedüli, nagy, örök boldogságról álmodozott.

De egy váratlan szerencsétlenség véget vetett minden szép reményének.

Atyja tönkre ment, a börzén vesztette el vagyonát. El kellett adnia pusztait — vége volt a jó módnak.

A kauczió még kikerülhet — mondogatták az emberek — de mit szól majd a főhadnagy ahhoz, hogy elveszti a 40 000 frt hozományt és a megígért 2000 frt apanaget?

A daliás katona, mikor meghallotta a hirt, mintha kardot nyelt volna, szólni nem tudott.

A szép büszke lány lehuzta ujjáról a gyűrűt és visszaadta neki.

— Tudom — mondotta — elvenne hozomány és apanage nélkül is, de szüleimet nem

akarom kifosztani és a cifra nyomorúságot magam sem szeretem. Feledjen el!

A századot szerencsére áthelyezték a harmadik megyébe, hol a főhadnagy ur bizonyára hamar vigasztalódott.

Vége szakadt Elma szereplésének. A főutcán levő szép házukat bérbe adták és egy mellékutczába, szerény lakásba költöztek.

Az ünnepektől kisértő foltzoggatta elszakadt harisnyáit és barátságosan fogadta az eddig meg sem látott kishivatalnokok köszöntéseit. Anyjával megosztotta a háztartás gondjait, így keresett szórakozást, feledést és mert okos lány volt, belenyugodott a változhatatlanba. Fél év múlva halavány arcocskája visszanyerte színét és merte magát mutatni az utcán is. Egy év múlva pedig már annyira beleélté magát egy középsorsú lány helyzetébe, mintha úgy született volna.

Mikor aztán egyszer megjelent egy másodrendű mulatságon, szülei ismét diadalal viték haza, csaknem agyontáncolták.

E bál után Elma csalódott szíve újra éledt. Egy igénytelen, becsületes, jó fiu nyerte meg vonalmát. Gábornak hívták, másodaljegyző volt a megyénél.

Származásáról nem sokat tudtak. Mióta emlékezik, ott élt özvegy anyjával, ki valahonnet csekély évi járadékot kapott. Abból s a mit varrással keresett, nevelte fel fiát.

Elma szülei ezzel keveset törődtek, szerették Gábort, mert becsületes, jóra való fiúnak ismerték. Hatszáz forint évi fizetéséhez ők ugyanannyi évi járulékot ígértek s ezzel rendben volt a dolog.

Már készen volt az egyszerű kelengye, a fehér mousselin menyasszonyi ruha is a szekrényben függött már, mikor Elma olyas valamit

lucziót okoz majd a fehér fém hatalmas és szokatlan özöne. De ha szem előtt tartjuk, hogy hazánk érdeke így kívánja, hogy az új, az aranykorszak következék reá, akkor, mint más előrehaladott népek, mi is csak megszokjuk ezt az állapotot.

Moess Károly.

HIREK.

Február 16. Torontálmege rendkívüli közgyűlése.
Február 18. Vöröskereszt-egylet közgyűlése.
Február 22., 23., 24. és 25-én országos vásár.
Február 24. A Maskil-el-dol-egylet táncmulatsága.

— Személyi hírek. Dr. Demkó Pál, Nagybecskerek városának országos képviselője tegnap Nagybecskerekre érkezett s a képviselőházi tárgyalásokban beállott rövid szünetet családja körében tölti. — Bessenyei Ferenc orsz. képviselő városunkba érkezett.

— Erzsébetlakai belvizlevezető társulat. Erzsébetlak községnek küldöttsége tegnap tisztelt Rónay Jenő főispánnál, tudatván vele, hogy a közgyűlés megválasztotta az erzsébetlakai belvizlevezető társulat elnökévé. Ő méltósága szokott szívélyességgel fogadta a küldöttséget s örömeinek adván kifejezést megválasztatása felett, kijelentette, hogy kötelességéhez képest ki fogja kérni a belügyminiszter engedélyét s amennyiben azt megnyeri, szívesen áll a társulat élére.

— A muzslyai telepről. Néhány nap előtt közöltük olvasóinkkal a felső muzslyaiak baját, melybe a hirhelt Cseszkó lelkiismeretlensége rántotta őket. Emilitettük azt is, hogy Rónay Jenő főispán, ki valóban atyai módon viseli gondját az, enyhén mondva, gyámoltalan muzslyaiaknak, a földmívelési miniszteriumnál közbejár, hogy váltóadóságuk törlesztésére 8000 frtot kapjanak. Mint most értesülünk, Lukács kereskedelmi miniszter a főispán előterjesztésére helyet adott a muzslyaiak kérelmének, megígérvén, hogy gondoskodni fog a 8000 forint kifizetéséről. A váltók átadását már tegnap lehetett volna befejezni, de oly körülmények jöttek közbe, melyek nem zárják ki lehetőségét annak, hogy az újított váltók is értékesíthetők. A leszámlolás február 16-ára tüzetett ki, a szóban forgó 8000 frtot a földmívelési miniszter jóállása mellett a vármegye egyik alapjából előlegezik.

— A hajózás megnyitása. A Dunagőzhajózási társaság értesíti a közönséget, hogy az áru felvétel f. é. február hó 15-én valamennyi állomáson minden irányban megoyittatik.

— Felolvasó estély. A „Magyar olvasókör“ hosszú pihenés után, szombaton, e hónap 17-én ismét megkezdi fölolvásó estélyeinek sorát s ezentul minden második szombaton fogja tartani estélyeit. A holnaputáni műsor fogja tartani: 1. Egy ezredév. Irta és fölolvassa Semsy Gyula. 2. Magyar népdalok. Czimbalmos

fedezett fel, a mi lehetetlenné tette, hogy, ő Gáborhoz menjen feleségül.

Levelet akart írni a kolostor fejedelmesszonyának, tudatni akarta vele férjhezmenetelét s hogy, hogy nem, keresgélte valamit anyjának nyitva felejtett íróasztalában s megtalálta a következő, német nyelven írt levelet:

Bécs, ápril 20.

Kedves Lászlóm!

Köszönöm balesetemen kifejezett részvételedet. Már teljesen visszanyertem egészségemet, járn tudok, de táncolni nem. Félek. Meg kellett válnom a színháztól. Kereset nélkül nem maradtam, mert mielőtt mecenásom, a gróf, fölfedezte bennem a ballerínát, varró iskolába jártam, hol sok ügyességet sajátítottam el. De nem tudtam kirtartani Bécsben. Megszoktam a közönség ünneplését, s nem bírtam elviselni részvétét. A szegénységet türtem, de a szánakozás fájt. Pénzzé tettem ékszerimeit és minden értékes tárgyat, hogy elhagyhassam a várost, melyben életem legboldogabb és legboldogtalanabb napjait töltöttem.

Itt Pesten özvegy Bereginének neveztetem magamat. Az Isten meg fogja nekem bocsátani ezt a hazugságot. Fiamért, fiunkért teszem. Nem akarom, hogy szegényke ismerje multamat. Gábor most négy éves, keveset hasonlít hozzád, de hozzám is; a szemé az enyém. Egészen magyarrá akarom nevelni. A gróf 600 forint évi járadékot biztosított Gábor neveltetésére. Megígérte, hogy hivatalt is szerez neki, ha felnő. A jószágos öreg ur gyakran meglátogat, felfárad az 5-ik emeletre, csak hogy játszhassék a gyermekkel. Tőle tudom, hogy házasságot készül. Miért titkoltad előttem, László? Őszintén kívánom boldogságodat, én sohasem fogom megakadályozni. Haláva gondolkod rád fiamért. Légy nyugodt és boldog, László, mi meghaltunk rád nézve.

Anna Berger.

játszsa S zít a Jolánka 3. Éjféli párbaj. Arany Jánostól. Szavalja Horváth Kálmán. Egyveleg. Hegedűn játszsa Pongrácz Gyula. Az estély 8 óraker kezdődik.

— Nyáriás viharok. Hogy az ideit telet a természeti csudák között fogják emlegetni, az most már egészen bizonyosnak látszik, mert alig volt egypár jóra való téli napunk, a mult hó közepe óta meg éppen valóságos tavasz kísért országszerte. A hónap már alig van itt-ott valami nyoma s Mármarosban is egyre esik az eső. De ez mind semmi ahhoz képest, a mit Fiuméből jelentenek. A magyar tengerparton ma valóságos nyáriás vihar volt, erős zivattal s közben jégesővel. Tegnap este hirtelen támadt a zivatar. De nemcsak Magyarországnak jutott ki ebből a ritka időjárásból. Ugyanily sors érte Brandenburgot is, a honnan azt táviratozzák, hogy ott a János-templom új tornyát tegnap a vihar ledöntötte. A templomtetőt is nagyon megrongálta a szélvész. Emberben szerencsére nem esett kár. Penzlin mellett egy fauban egy csür, mely mögö több iskolágyermek menekült a vihar elől, összedőlt. A szegény gyermekek elpusztultak.

S míg a külföldről ezek a nyáriás hírek érkeznek, addig Nagybecskereken valóságos április járja. Reggel nyolcz óraker derült téli napra ébredtünk, délelben hó esett, fekete-kávé idejekor a tavasz mosolygott a kávéházba sietőkre s mikor e sorokat írjuk, ismét hópelylek kavarnak a levegőben, miközben ijeszítő szél sivit. A jó isten a megmondhatója, mit élünk még át estéig.

— Egy intézet jótékonyasága. A nagybecskerekeli takarékpénztár tegnap délután tartott választmányi ülése többek közt abban is határozott, kiknek és mily összeg juttatandó abból az általánból, a melyet a közgyűlés az intézet mult évi jövedelméből jótékony célokra fordítandónak mondott ki. A választmányi ülése határozatba ment, hogy 20 frtot a nagybecskerekeli jótékony nőegyletnek, 20 frtot az izr. nőegyletnek, 10 frtot a szerb nőegyletnek, 50 frtot a létesítendő árvaház alapja számára és 10 frtot a temetkezési egyletnek juttatnak. Az ezen összegek levonása után fennmaradó körülbelül 300 forintra rugó összeg az igazgatóság rendelkezésére adatott, hogy abból az év folyamán a szükséghez képest megszavazandó adományokat fedezze.

— Az elhunyt váltói. Lugosról feltűnést keltő esetet jelentenek. A nemrég elhalt Putnik István ügyvéd örökösainél tegnap reggel két váltót mutattak be kiegyenlítés végett, melyek egyike 1600 forintból, másika pedig 600 frtről szól s melyeken mint elfogadó az elhalt ügyvéd, mint kibocsátó Pollák Adolf idevaló kereskedő, mint forgató pedig Rückert, Putnik volt irnoka szerepel. Az elhalt ügyvéd két fia és özvegye rögtön felismerték, hogy a váltókön Putnik aláírásai hamisítva vannak s Pollák, valamint Rückert ellen fenytő feljelentést tettek. A vizsgálóbíró idézésére csak Pollák jelent meg, a ki olyan ellenmondásokba keveredett, hogy a

Egy irtózatot gondolat villant keresztül Elma agyvelején. Atyja Bécsben töltötte ifjúkorát s a név s egy kínos gyöttrő sejtetem...

Lement a kertbe atyjához s odaadta neki a levelet. Atyja elolvasta és rémült arcczal nézett leányára.

— Ne árulja el magát anyám előtt — kérte Elma. Gábornak sem szabad megtudnia, hogy testvére volt a menyasszonya.

Megemmisitette az áruló levelet és visszavert szobájába. Arczczal borult az ágyára, hogy elfojtsa zokogását. Aztán leült és egy másik levelet írt a fejedelmesszonyának.

Gábor jött menyasszonyához, ragyogó arcczal. Elma engedte, hogy átölelje s megcsókolja fejét és viszonzotta is csókját, a mit eddig nem tett meg. Aztán felállt és könyes szemmel nézett Gáborra.

— Mi bajod, édesem? — kérdezte a fiatal ember.

— Sajnálak téged! — felelte Elma.

— Engem, miért?

— Mert szeretsz, és én nem tudom ugy viszonzni szerelmedet, mint kellene. Gábor, azt hittem, szeretem magát, most tudom, hogy csak becsülni tudom. Ma eszembe jutott a másik és érzem, hogy csak őt szerettem igazán. Nem lehetek a magáé, Gábor. Ne kérdezzem semmit Gábor! Isten áldja meg, én nem lehetek a magáé.

A fiatal ember hebegett valamit és kitámolygott a szobából.

Másnap Elma becsöngetett a kolostor kapuján, melyen át annyi szép reménnyel lépett a világra.

Akkor azzal bucsuzott: „Isten veled örökre!“ Most bezárult mögötte a világ, csakugyan — örökre.

Jolán.

bíró elrendelte előzetes letartóztatását. Mindezek daczára Pollák bűnösségét senki sem hiszi, mivel a városban ugy ismerik, mint jómódu, becsületes kereskedőt s mert köztudomásu, hogy írni sem tud oly mértékben, hogy ilyen hamisítás kitelne tőle. Rückert hir szerint jelenleg Budapesten tartózkodik, minélfogva ellene az elfogatási rendelet a fővárosba küldetett. A körülmények kiderítéseig Pollák fogva marad. Az eset óriási feltűnést kelt Lugoson.

— Választmányi ülés. A nagybecskerekeli takarékpénztár tegnap délután tartott választmányi ülésén dr. Brájjer Lajos és Kellner József választmányi tagokat igazgató-helyettesekké választották meg, dr. Mangold Samut intézeti ügyészt pedig a cégvezetői jogosultsággal ruházták fel.

— Veszett eb marása. Schwarz János nagybecskerekeli építőmesternek nyolcz éves fiát tegnapelőtt este egy kutya megmarta. Minthogy gyanu forgott fenn, hogy a kutya veszett volt, rögtön elpusztították és a vizsgálat eredménye igazolta is a gyanus tüneteket. A veszett kutya által megmarrt fiut tegnap este vitték fel a budapesti Pasteur-intézetbe.

— Halálozás. Sztojánovics Péter uradalmi számtartó Nagy-Komlóson meghalt. A ritka becsületeségű tisztviselő temetése e hónap 12-én ment végbe nagy gyászközönség részvéte mellett.

— Pálmai Ilka — visszavonul a színpadról. Ezt az érdekes hirt közli a „H-k“ bécsi tudósítója. A Huszárvár című operette szerzői ugyanis (mely darab, mellékesen megjegyezve, a Piros bugyelláris német átdolgozása) azt ajánlották a bécsi Theater an der Wien igazgatójának, Schönerer asszonynak, hogy kérje fel Pálmai Ilkát a főszerep kreálására. Ez meg is történt, de Pálmai Ilka, ki most Dél-Olaszországban van egészsége helyreállítása végett, a szerepet nem fogadta el és kijelentette, hogy ha felgyógyul is, nem fog többé föllépni és teljesen visszavonul a színpadról.

— Robinzonok. Egy angol gőzös hajótörött legényei iszonyu napokat éltek át Uj-Szealand közelében egy szigeten, hova ladikon menekültek. A szigeten ember nem él, csak tengeri kutyák és madarak tanyáznak erdeiben. A tizenegy hajótörött semmit sem hozhatott magával a veszedelemből. Még gyújtójuk sem volt s így tüzet sem rakhattak. Nyers hussal, gyökerekkel és madártojással táplálkoztak. Nemsokára sorra megbetegedtek a szerencsétlen emberek. Nyolczvan napot töltöttek már borzasztó szenvedések között a szigeten, a mikor a legnagyobb szükségben segítség érkezett. A sziget partjai mellett elhaladó Hinemoa gőzös észrevette a hajótöröttek jelzését és megmentette a csoportot és bórre aszott Robinzonokat. Az angol kormány a szigeten élelmi szerkekből raktára van, de a Spirit of the Dawn legénysége semmit sem tudott róla. Hogy ilyen esetek többé elő ne forduljanak, az angol gyarmatügyi kormány gondoskodni fog, hogy sziklákon és egyéb messzire látható helyeken felírássok jelezzék a hajótöröttek számára elrejtett élelmiszerek helyét.

— Hitközségi választások. Mint Nagykikindáról írják, az ottani gör. kel. szerb egyház község e hónap 11-én tartott közgyűlésén elnöké dr. Bogdán Zsivkó, alelnökké Pacsu Döme választott meg.

— Az Arizona Kicker című ösmeretes jó ujság, legutóbb három napon át nem jelent meg. A kiadó ennek folytán a most megjelent számában a következő nyilatkozatot hozza előfizetőinek tudomására: „Előfizetőink fájdalommal tapasztalhatták, hogy az Arizona Kicker három napig nem jelent meg. Ezt a mélyen megrendítő szerencsétlenséget egy tudományos vita idézte elő, melyből kifolyólag a kiadónk főfájást kapott és három napig az ágyat őrizte. Az említett tudományos kérdésben tengerészeti rovatunk szerkesztőjével bocsájtkoztunk tárgyalásba, ki mellesleg a szedőosztály és expedíció teendőit is végzi. Ez az ember, a kit csupán könyörületességből és szánakozásból alkalmaztunk csekély szót sem érdemlő műveltsége daczára világszeretőséget irodánkban, álláspontunk bizonyos fogyatékoságaira merészkedett bennünket figyelmeztetni, mire mi őt hülye baromnak nevezük. Hogy a tengerészeti osztály szerkesztője, mielőtt irodánkban alkalmazást nyert, Missouriban lovakat s a kávéházakban ezüst kanalakat lopott, végre is nem tartozik a nyilvánosságra, mely előtt tehát ezt nem hangoztatjuk. De mortuus nil, nisi bene. A gazember meghalt s halálát csakis fogyatékos műveltségének rovására írhatja. Mert ha a barom nem lett volna oly műveletlen, tudhatta volna, hogy nem lehet bal fülünkben egy darabot lelélni anélkül, hogy mi erre egy ellennyilatkozattal ne válaszoljunk. Válaszunk tehát

olyannyira meggyőzte volt munkatársunkat, hogy az általunk rögtön előhívott államügyész, halálának okáról, véromlást konstatait az agyvelőben. E nyilatkozatunk végén pályázatot hirdettünk tengerészeti rovatunk szerkesztői állására. Csak oly ajánlkozók vétetnek figyelembe, a kik a szédesben, nyomtatásban és újsághajtogatásban, valamint kis gyermekekkel és fegyverekkel való bánásmódban nagy jártassággal bírnak.

— **Elvert rendőr.** Komikus esetről értesítik lapunkat Ó Besenyőről, melynek szomorú hőse egy ottani községi rendőr. Paralyov József rendőr hivatalos küldetésben járt Mosznyov Jánosnál, kinek felesége, egy kardos bolgár menyecske, szóvitába elegyedett vele, minek a vége az lett, hogy az asszony az ajtót rázarta és egy nyujtófával alaposan helybenhagyta a rend emberét. A harcziás menyecskét a község feljelentette a nagy-szent-miklósi járás-bíróságnál.

— **Nyilvános köszönet.** A nagybecskereki jótékony nőegylet a „Torontálmegyei takarékos és hitelbank“-nak 25 frt., és a „Nagybecskereki takarékpénztár“-nak 20 frtnyi adományért ezenel hálás köszönetét fejezi ki. Az elnökség.

Táviratok.

Királyi vendégek a Rivierán.

Budapest, február 15. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ferencz József király hír szerint e hó végén a Rivierára utazik, a hol Erzsébet királynővel egyetemben néhány napot tölt.

A királyné uton.

Budapest, február 15. (A „Torontál“ ered. távirata.) Erzsébet magyar királyné, mint Gibraltárból telegrafálják, a Greif yachton tegnap este Spanyolországba utazott.

A nemzeti párt liberálisai.

Budapest, február 15. (A „Torontál“ ered. távirata.) A félhivatalos „Bud. Corr.“ szerint Horváth Gyula, Horváth Lajos, Gullner Gyula és Veszter Imrén kívül a nemzeti pártból még Atzél Péter, Bernát Béla és Kullmann Lajos is megszavazzák a polgári házasságot.

Az Eötvös-Ivanka affaire.

Budapest, február 15. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ivanka Oszkár, nemzeti párti képviselő, a ki az Eötvös-Kaas-téle összezördülés alkalmával tudvalevőleg sértő szavakkal illette Eötvös Károlyt s a ki ez utóbbi párbajra hívott ki, ma közzéteszi Clair Vilmos, Vadanay Andor, Melczér Géza és Helley János leveleit, a melyekben nevezettek kijelentik, hogy Eötvös nekik elégtétellel tartozik. Ivanka segédei ugyan is az elégtételadást felük nevében megtagadták mindaddig, míg egy becsület-bíróság Eötvös párbajképességét ki nem mondja. Eötvös Károly már nyilatkozott is a levelekre, ultramontanok támadásának mondván az egész hajszát. Kijelenti végül, hogy összes ügyeiben segédei és becsület-bíróságok végeztek.

A bodajki kerület Meszlény ellen.

Budapest, február 15. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bodajkról telegrafálják: A bodajki választókerülethez tartozó Veley község függetlenségi érzelmű választói ma értekezletükön lelkesen sorakoztak az egyházipolitikai javaslatok mellé.

Kecskemét a reverzálisok ellen.

Budapest, február 15. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Kecskemétről telegrafálják: Kecskemét városa mai közgyűlésén egyhangú lelkesedéssel csatlakozott Debreczen városa átíratához, a melyben az egyházipolitikai reformokat sürgeti és kárhostatja a reverzálisokkal

való visszaélést. Elhatározta a közgyűlés továbbá, hogy a képviselőházhoz ily értelemben feliratot intéz.

A szentgotthardi hatezer.

Budapest, február 15. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A szentgotthardi választókerületből hatezer aláírással ellátott kérvényt készülnék benyújtani a polgári házasság ellen.

A liberális Szabolcsmegye.

Budapest, febr. 15. (A „Torontál“ eredeti táv.) Nyiregyházáról telegrafálják: Szabolcsmegyének tegnap tartott közgyűlésén az összes jelenlevők hat szavazattal ellenében a polgári házasság mellett foglalt állást és bizalmat szavazott a kormánynak egyházipolitikájáért.

Munkácsy „Honfoglalás“-a Budapesten.

Budapest, február 15. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Munkácsy Mihálynak a párisi Salonban is óriási feltűnést keltett és az új országház üléstermének szánt festménye a „Honfoglalás“ nemsokára itt is látható lesz. A festményt tartalmazó szállítmány ma érkezett Budapestre.

Seefried báró és neje.

Budapest, február 15. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Seefried báró, a ki a király a közös hadsereg hadnagyává nevezett ki, nejevel ma Bécsbe érkezett s egy szállodában vettek ki lakást. Holnap a király kihallgatáson fogadja az érdekes párt.

Megyeri Krausz Mayer +

Budapest, február 15. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Megyeri Krausz Mayer, a magyar kereskedővilág egyik legkimagaslóbb tagja tegnap délután fél 4 órakor 87 éves korában meghalt. — Halálát fiai: megyeri Krausz Izidor és Lajos, továbbá férjzett lányai: Gelsei Guttmanné, lovag Brüll Miksáné, Baseh Gyuláné, Schwarecz Kálmáné és özvegy Krausz Paula gyászolják.

Egy szocialistavezér sajtópöre.

Budapest, febr. 15. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Pröckl szocialistavezér sajtópört indított volt az „Arbeiterpresse“ ellen, a mely azt írta róla, hogy megszökött. Ma kezdtek a sajtópört tárgyalni, ítéletet azonban még nem hoztak.

Megjutalmazott tanítók.

Budapest, február 15. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Kaposvárról telegrafálják: A somogymegyei közművelődési egyesület legutóbb tartott ülésén pénzjutalomban részesítette azokat a tanítókat, akik a magyar nyelv tanítása körül sikeresen működtek.

Baccalaureatus bombamerénylő.

Budapest, február 15. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Párisból telegrafálják: Breton kihallgatása során kintint, hogy ezelőtt hat évvel az összes tudományok baccalaureatusává promoveálták. Érdekes, hogy az utolsó szigorlaton éppen a robbanó anyagokból kérdezték. A szigorló a kérdésekre kitűnően megfelelt.

Budapest, febr. 15. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Párisból telegrafálják: Breton anyja, akit a vizsgálóbíró tegnapra maga elé idézett, azt vallja, hogy fia jó nevelésben részesült. Tanulmányait a párisi községtanács stipendiumán végezte. Egy hőbortos nagynénje rávette az anarchizmusra. — Allitóltag Bretonnak a barcelonai színházi bombamerényletben is része lett volna.

VASUT-ÜGYEK.

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény. Aruforgalom egyrészt az osztrák és magyar vasutak, másrészt a németországi, belga, németalföldi, svajci és a francia keleti vasutak között. Folyó évi márczius hó 1-ével a nevezett forgalmakban új díjszabási I. rész A szakasz lép érvénybe, mely a szabályzati határozmányokat tartalmazza. — Ezen I. rész által a nevezett forgalmakban 1893. január 1-től érvényes díjszabási I. részek hatályon kívül helyeztetnek. A díjszabás a m. kir. államvasutak igazgatóságánál 1 frt 20 kr. = 2 korona 40 fillérért kapható. Budapest, 1894. február havában. A magy. kir. államvasutak igazgatósága. (Utánnomás nem díjazatik.)

Magyar királyi államvasutak igazgatósága.

Hirdetmény. (Osztrák-magyar francia vasuti kötelék.) Folyó évi márczius hó 1-ével életbe lép IV. rész 2. füzet cím alatt egy új fadijszabás, mely által az 1890. évi november hó 15-től fennálló hason díjazabás i-ső pótlékával együtt hatályon kívül helyeztetik. Ezen díjszabás a részes vasutaknál megszerezhető. Budapest, 1894. január hó 19. A magyar kir. államvasutak a részes vasutak nevében. (Utánnomás nem díjazatik.)

Magyar királyi államvasutak igazgatósága.

Hirdetmény. (Német-keleti közvetlen forgalom Ausztria Magyarországon át.) Az egyrészt Németország, másrészt Szerbia, Bulgária és Törökország közötti forgalomban 1893. évi november hó 1-től érvényes árudíjszabás 182. oldalán a pfalz vasutak állomásaira nézve foglalt csomóponti díjtételek, melyeknek hatályon kívül helyezését f. é. márczius hó 1-vel kihirdettük, nem ezen időponttal, hanem csak f. é. márczius hó 15-vel vesztik érvényüket. Budapest, 1894. január hó 22. A magy. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is. (Utánnomás nem díjazatik.)

Nyilttér.*)

Hirdetés.

Nemes hatvani Deutsch Ig. és fia urak a volt csajkás kerületben fekvő s a „Titeli Tisza-Duna töltés fentartási társulat“-hoz tartozó haszonélvezetre nyert földjeiknek intézősége részéről közhírré tétetik, miszerint a „Mosorini“ rétben a mely már csatornázva és szivatyu teleppel ellátva van 776 kat. hold, a „Titeli“ rétben 1132 kat. hold, összesen 1908 kat. hold azonnali használatra, továbbá a „Csurogi“ rétben 1577 kat. hold, a „Kátyi“ rétben 587 kat. hold, összesen 2164 kat. hold folyó évi augusztus hó 15-től kezdve egy vagy több évekre szabad kézből, esetleg nyilt árverésen is haszonbérbe adatik.

Az esetleges árverés lapok után, de községenként dobszóval is hirdettetni fog.

Bérelni szándékozók kéretnek, miszerint a titeli kpti. intézőséghez fordulni sziveskedjenek.

Kelt Titelen, 1894. évi február hóban.

Obláth Miksa,
intéző.

(102—7.5)

*) Az e rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

H i r d e t é s e k.

Meghívó.

A zichyfalvai takaré- és hitelegylet mint részvénytársaság

t. cz. részvényesei

f. évi február hó 25-én délután 2 órakor

a zichyfalvai községi iskola IV-ik osztályának termében tartandó

I-ső rendes közgyűlésre

ezenel meghivatnak.

N a p i r e n d:

1. Elnök és jegyző választása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és a mérleg előterjesztése, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
3. A tiszta jövedelem hováfordításáról szóló határozat.
4. A jelenléti jegyek értékének megállapítása és az igazgató járandóságának megállapítása.
5. A felügyelő bizottság megválasztása.
6. Indítványok.
7. Két tag megválasztása a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.

Kelt Zichyfalván, 1894. évi február hó 5-én.

(98-3.3)

Vagyon.	Zármérleg.	Az igazgatóság.	Teher.
Pénztári készlet	1953-51	Részvénytőke	17896-—
Váltó tárcza	93460-08	Betétek	18567-16
Butorok 10 százaléknyi levonás után	311-67	A tőkésített kamatok	357-26 18924-42
		A kifizetett részvények után fizetendő kamatok	86-16
		Visszleszámítás	56326-85
		Nyereség az 1893. évre	2491-83
	95725-26		95725-26
Veszteség.	Veszteség- és nyereség-számla.	Nyereség.	
Butorok 10 százaléknyi törlesztése	34-62	Váltó kamatok	6100-29
Költségek	412-56	Átíratási díjak	12-10
Visszleszámítási kamatok	2082-47	Alapítási költségek	69-47
Betétek után fizetett kamatok	271-41	Megintési illetékek	5-24
A tőkésített kamatok	357-26	Késedelmi kamatok	6-01
A kifizetett részvények után fizetendő kamatok	86-16		
Fizetések	262-50		
Adó	78-—		
Házbér	60-—		
Községi pótdadó	56-30		
Nyereség	2491-83		
	6193-11		6193-11

Kelt Zichyfalván, 1893. évi december hó 31-én.

Wosching György János s. k., Wosching György s. k., Debort Konrád s. k., Donauer József s. k.
könyvvezető, igazgató, aligazgató, pénztárnok

Jelen zármérleg valamint veszteség- és nyereség számla a fő- és mellékkönyvekkel átvizsgáltatván és helyesnek találtatván.

A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Nigrinyi Alajos s. k. Kocsis Ferencz s. k. Orsó Gáspár s. k. Blaskovits Mihály s. k.

Heremag,
vető bükköny
legjobb minőségben
és
jutányos áron kapható
KLEIN VILMOS örökösainél,
TEMESVÁRT.

(110-3.3)

Hirdetések
felvetetnek
a lap kiadóhivatalában.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskerekén.